Seat No.	

M.Phil./Ph.D. Entrance Examination, September - 2019
ECONOMICS

Day and Date : Thursday, 19 - 09 - 2019 **Total Marks : 100**

Time : 4.00 p.m. to 6.00 p.m.

Instructions :
1) **All questions are compulsory.**
2) **Each question carries 2 mark.**
3) **Answers should be marked in the given OMR answer sheet by darkening the appropriate option.**
4) **Use black pen only for marking the circle. Do not make any stray mark on the Answer Sheet.**
5) **Follow the instructions given on OMR Sheet.**
6) **Rough work shall be done on the sheet provided at the end of question paper.**
7) **Only non-programmable calculators are allowed.·**

1) The difference between production at market price and basic price is due to

A) Depreciation

B) Net factor income from abroad

C) Indirect taxes and subsidies

D) Net transfers between countries

बाजार किंमतीस असणारे आणि आधार (मूळ) किंमतीस असणारे उत्पादन यात फरक असण्याचे कारण ....

अ) घसारा

ब) विदेशातून निव्वळ घटक उत्पन्न

क) अप्रत्यक्ष कर व अंशदाने

ड) देशामधील नक्त हस्तांतरण

P.T.O.

2) Assuming constant returns to scale. which of the following statements about production function not correct?

A) If we increase capital and labour ten times, production also increases ten time

B) The marginal product always increases as we increase inputs

C) Production increases if we increase the input of capital

D) A higher level of capital increases the marginal product of labour

स्थिर उत्पादन प्रमाण गृहीत धरता खालीलपैकी कोणते विधान उत्पादन फलनाबाबत बरोबर नाही?

अ) आपण भांडवल व श्रम दहापट वाढवले तर उत्पादन दहा पट वाढते.

ब) आदानांच्या वाढीबरोबर सीमांत उत्पादन नेहमी वाढते.

क) भांडवली आदान वाढवल्यास उत्पादन वाढते.

ड) भांडवलाची उच्च पातळी श्रमाचे सीमांत उत्पादन वाढवते.

3) Which of the following is likely to have negative effect on consumption?

A) An increase in expected inflation

B) A temporary increase in labour income

C) An increase in nominal interest rate

D) The assets that the consumers hold in value

उपभोगावर खालीलपैकी कोणत्या घटकाचा नकारात्मक परिणाम होतो?

अ) अपेक्षित भाववाढीत वाढ

ब) श्रमाच्या तात्पुरत्या उत्पन्नात वाढ

क) व्याज दरात वाढ

ड) ग्राहकाकडे असलेल्या मत्तेचे मूल्य

4) The price of money next year in terms of money this year is_________?

A) One plus the real interest rate

B) One plus the nominal interest rate

C) One divided by one plus the real interest rate

D) One divided by one plus the nominal interest rate

पुढील वर्षाच्या पैशाचे मूल्य चालू वर्षाच्या मूल्यात ....?

अ) एक अधिक वास्तव व्याज दर

ब) एक अधिक चालू व्याज दर

क) एक भागीले एक अधिक वास्तव व्याज दर

ड) एक भागीले एक अधिक बाजार व्याज दर

5) Which of the following has a positive impact on Investment?

A) An increase in the nominal interest rate

B) A higher capital stock

C) An expected decline in the demand for goods

D) An increase in expected inflation with unchanged nominal interest rate

खालीलपैकी कोणत्या घटकाचा गुंतवणूकीवर सकारात्मक परिणाम होतो?

अ) बाजार व्याजदरात वाढ

ब) उच्चतर भांडवल साठा

क) वस्तू मागणीत अपेक्षित घट

ड) बाजार व्याज दर न बदलता अपेक्षित भाववाढीत वाढ

6) The slope of an ISOCOST line $C = P_K K + P_L L$ is

A) $(-P_L/P_K)$ B) $(-P_K/P_L)$

C) (C/P_K) D) $(-C/P_K)$

जर $C = P_K K + P_L L$ असेल तर समखर्च रेषेचा उतार ....

अ) $(-P_L/P_K)$ ब) $(-P_K/P_L)$

क) (C/P_K) ड) $(-C/P_K)$

7) A reduced form equation expresses the endogenous variables as an explicit function of

A) Endogenous variables B) Exogenous variables

C) Both A & B D) None

बहिर्जात चलाचे उघड फलन घटीत सूत्रामध्ये ....

अ) अंतर्जात चल ब) बहिर्जात चल

क) अ आणि ब ड) उपरोक्त नाही

8) The IS schedule is the locus of points representing all the different combinations of interest rates and income levels consistent with equilibrium in

A) Money market B) Goods(Commodity) market

C) Both A & B D) None

व्याजदर आणि उत्पन्न पातळी यांचे विविध संयोग दर्शवणारे गुंतवणूक बचत सूची .... मध्ये संतुलन दर्शवते.

अ) नाणे बाजार ब) वस्तू बाजार

क) अ आणि ब ड) उपरोक्त नाही

9) The transformation curve is also known as

A) Demand curve B) ISOCOST curve

C) Production- Possibilities curve D) Supply curve

रूपांतरण वक्रास .... असेही म्हणतात.

अ) मागणी वक्र ब) समखर्च रेषा

क) उत्पादन शक्यता वक्र ड) पुरवठा वक्र

10) If Y = C + I, C = 50 + 0.8Y and I_o = 50, then the equilibrium level of income will be

A) 50 B) 60

C) 500 D) 600

जर Y = C + I असेल व C = 50 + 0.8y आणि I_o = 50 असेल तर संतुलन उत्पन्न पातळी ....

अ) 50 ब) 60

क) 500 ड) 600

11) For a continuous Supply function S(x) at $x = a$, which of the following conditions should conditions should hold true?

A) S(x) is defined at $x = a$

B) Lim S(x) as x tends to 'a' exists

C) Lim S(x) as x tends to 'a' = S (a)

D) All of the above

जर S(x) व $x = a$ असेल सातत्यपूर्ण पुरवठा फलनास खालीलपैकी कोणती अट सत्य असणे आवश्यक आहे?

अ) S(x) हे $x = a$ येथे निश्चित होते

ब) मर्यादा S(x) जेव्हा x हे 'a' कडे जाते

क) मर्यादा S(x) जेव्हा x हे 'a' = S (a)

ड) वरील सर्व

12) A demand function F(x) is said to be decreasing at $x = a$ if

A) $F'(a) > 0$ B) $F'(a) = 0$

C) $F'(a) < 0$ D) $F'(a) = 1$

क्ष चे मागणी फलन F(x) हे $x = a$ असे घटत जाणारे असते. जेव्हा ....

अ) $F'(a) > 0$ ब) $F'(a) = 0$

क) $F'(a) < 0$ ड) $F'(a) = 1$

13) Agricultural production Economics is Concerned/deals with _________.

A) Resource Combination and Allocation

B) Resource management and Administration

C) Resource Use efficiency

D) All of these

कृषी उत्पादन अर्थशास्त्र .... संबंधित असते.

अ) संसाधन समुच्चय व वाटप ब) संसाधन व्यवस्थापन व नियमन

क) संसाधन वापर कार्यक्षमता ड) वरील सर्व

14) Scope of resource allocation and marginal Productivity analysis is the subject matter of agricultural production economics

A) True B) False

C) Partly True D) Depends on context

कृषी उत्पादन अर्थशास्त्र यामध्ये साधन वाटप आणि सीमांत उत्पादकता यांचा समावेश होतो.

अ) बरोबर ब) चूक

क) अंशतः बरोबर ड) संदर्भावर अवलंबून

15) A systematic and mathematical way of measuring the relationship among the different quantities of input in production and its corresponding output is called

A) Productivity
B) Marginal efficiency of production
C) Elasticity of production
D) Production

उत्पादनासाठी निविष्ठी आणि त्याचे फलित उत्पादन यांच्यात असणाऱ्या संबंधाचे व्यवस्थित व गणिती मापन पद्धत म्हणजे ....

अ) उत्पादकता
ब) उत्पादनाची सीमांत कार्यक्षमता
क) उत्पादनाची लवचिकता
ड) उत्पादन

16) The quantity which have different values in production function

A) Semi variables
B) Variables
C) Constants
D) None of these

उत्पादन फलनात भिन्न राशी मूल्य असणारे ....

अ) अर्ध चल
ब) चल
क) स्थिरक
ड) वरीलपैकी नाही

17) The variable whose value is independent of another variable is known as __________.

A) Dependent variable
B) Invariable
C) Independent variable
D) All of these

ज्या चलाचे मूल्य इतर चलांच्या मूल्याशी स्वतंत्र असते त्याला .... म्हणतात.

अ) आश्रीत चल
ब) अचल
क) स्वतंत्र चल
ड) वरील सर्व

18) Which among following are the broad type of input to measure Farm Efficiency

A) Financial efficiency measures
B) Physical Efficiency Measures
C) A and B
D) None of these

कृषी कार्यक्षमता मापनास खालीलपैकी कशाचा वापर करतात?

अ) वित्तीय कार्यक्षमता मापन
ब) वस्तुरुप कार्यक्षमता मापन
क) अ आणि ब
ड) वरीलपैकी कोणतेही नाही

19) Who introduced the 'Five Year Plans' in India?

A) Mahatma Gandhi
B) Jawaharlal Nehru
C) Dr. Sarvepalli Radhakrisnan
D) Max Mular

भारतात पंचवार्षिक योजना कोणी सुरु केल्या?

अ) महात्मा गांधी
ब) जवाहरलाल नेहरू
क) डॉ. सर्वपल्ली राधाकृष्णन
ड) मॅक्स मूलर

20) Which type of Economic System is followed in India?

A) Free economy
B) Mixed economy
C) Command Economy
D) Free-market economy

खालीलपैकी कोणती आर्थिक व्यवस्था भारतात वापरात आहे?

अ) मूक्त अर्थव्यवस्था
ब) मिश्र अर्थव्यवस्था
क) आदेशित अर्थव्यवस्था
ड) मुक्त–बाजार अर्थव्यवस्था

21) Who is the current CEO of the NITI Aayog?

A) Rajeev Kumar
B) Arvind Subramanyam
C) Amitabh Kant
D) Narendra Modi

नीती आयोगाचे सध्याचे सीईओ कोण आहेत?

अ) राजीव कुमार
ब) अरविंद सुब्रम्हण्यम
क) अमिताभ कांत
ड) नरेंद्र मोदी

22) Which of the following is not the function of the NITI Aayog?

A) To evolve a shared vision of national development priorities sectors and strategies

B) To foster cooperative federalism

C) To give final approval to the Five Year Plans of India

D) To create a knowledge, innovation and entrepreneurial support system

खालीलपैकी कोणते नीती आयोगाचे कार्य नाही?

अ) प्राधान्यक्षेत्राचा विकास व व्युहरचना याबाबत सहभागी दृष्टीकोन विकसित करणे

ब) सहकारी संघवाद विकसित करणे

क) भारताच्या पंचवार्षिक योजनांना अंतिम मान्यता देणे

ड) ज्ञान, नाविण्य व नवप्रवर्तक आधार व्यवस्था करणे

23) Which of the following sector does not comes under the service sector in India?

A) Real estate B) Transport

C) Restaurants & hotels D) Formation of electronic television

भारतातील सेवा क्षेत्रात खालीलपैकी कोणते क्षेत्र समाविष्ट नसते?

अ) स्थावर मिळकत ब) वाहतूक

क) रेस्टॉरंट व हॉटेल ड) इलेक्ट्रॉनिक टेलेविजन निर्माण

24) In a Cobb-Douglas production function Q=f(K,L), if Marginal Rate of Technical Substitution(MRTS) is obtained as negative, then it implies that

A) L and K are non-substitutable among themselves

B) L and K are to be increased simultaneously

C) L and K are indeterminate

D) An decrease in L should be compensated by a increase in K

जर कॉब डग्लस उत्पादन फलनात Q=f(K,L) जर सीमांत तांत्रिक पर्यायिता दर जर उणे असेल तर, त्याचा अर्थ ....

अ) L आणि K हे परस्परात पर्यायी नाहीत ब) L आणि K हे एकाच वेळी वाढतात

क) L आणि K हे अनिश्चित आहेत ड) L मधील वाढ K च्या घटीने भरून निघते

25) In constrained Optimization problems the Langrangian Multiplier (λ) approximates the marginal impact on the objective function caused by a small change in

A) Independent Variable B) Dependent Variable

C) Constant in the Constraint D) All of the above

बंधित पर्याप्तीकरणाच्या समस्येत .... च्या अल्पबदलाने होणाऱ्या बदलाचे वस्तुनिष्ठ फलनावरील परिणामाय लॅगेरियन गुणक समनजिकता करतो.

अ) स्वतंत्र चल ब) आश्रीत चल

क) बंदिस्तातील स्थिर ड) वरील सर्व

26) We review the relevant literature to know:

A) What is already known about the topic

B) What concepts and theories have been applied to the topic

C) Who are the key contributors to the topic

D) All of the above

आपण संदर्भ साहित्य पुनर्विलोकीत करतो कारण

अ) विषयाबाबतची पूर्वी ज्ञान असलेली माहिती

ब) कोणत्या संकल्पना, सिद्धांत विषयाबाबत वापरण्यात आल्या

क) विषयाबाबत महत्त्वाचे योगदान कोणते आहे

ड) वरील सर्व

27) Ex-post facto research does not have control over

A) Relations B) Manifestation

C) Variables D) Influences

घटीत पश्चात संशोधनात .... नियंत्रण नसते.

अ) संबंध ब) परिणाम स्वरुपे

क) चले ड) प्रभावे

28) Schedule is a technique of collecting data through

A) Post B) Telephone

C) An enumerator D) Observation

तथ्य संकलनासाठी .... मार्फत सूची वापरली जाते.

अ) पोस्ट ब) टेलीफोन

क) विश्लेषक ड) निरीक्षण

29) Non Directional Hypothesis that is tested for its rejection is called

A) Alternative B) Null

C) Statistical Inference D) None of the above

नकारासाठी तपासले जाणारे दिशारहीत गृहीत म्हणजे ....

अ) पर्यायी ब) नल

क) संख्याशास्त्रीय निष्कर्ष ड) वरीलपैकी नाही

30) Research in which the independent variable is manipulated is termed __________.

A) Non-experimental hypothesis-testing research

B) Experimental hypothesis-testing research

C) Time series

D) Exploratory research

ज्या संशोधनात स्वतंत्रचलात बदल केले जातात त्यास .... म्हणतात.

अ) अप्रयोगिक गृहीत चाचणी संशोधन ब) प्रयोगिक गृहीत चाचणी संशोधन

क) काल श्रेणी ड) संशोधनात्मक

31) Variables that are not related to the purpose of the study, but may affect the outcome of the study are termed as _________ variable.

A) Independent
B) Dependent
C) Extraneous
D) None of the above

ज्या चलांचा अभ्यासविषयाशी संबंध नसले परंतु अभ्यास निष्कर्षावर परिणाम होऊ शकतो त्यास .... चल म्हणतात.

अ) स्वतंत्र
ब) आश्रीत
क) परस्थ
ड) वरीलपैकी नाही

32) In an experimental hypothesis-testing research when a group is exposed to usual condition, it is termed as _________ group.

A) Experimental
B) Control
C) Treatment
D) Quasi-Experimental

प्रयोगनिष्ठ गृहीतक तपासणी, संशोधनात ज्या गटास सर्वसाधारण स्थितीत अभ्यासतात त्यास .... गट म्हणतात.

अ) प्रयोगिक
ब) नियंत्रित
क) वागणूक
ड) अर्ध–प्रयोगिक

33) ______________ is formal experimental design.

A) Before-and - After without control design
B) After- only with control design
C) Before-and - After with control design
D) Completely randomized design

.... औपचारिक प्रायोगिक आराखडा आहे.

अ) नियंत्रण आराखड्याशिवाय पूर्वी व नंतर
ब) नंतर फक्त नियंत्रण आराखड्यासह
क) नियंत्रण आराखड्यासह पूर्वी व नंतर
ड) पूर्णतः यादृच्छिक नमुना

34) _____________ the population is divided into several sub-population that are individual more homogeneous than total population.

A) Random sampling B) Systematic sampling

C) Stratified sampling D) Cluster Sampling

.... प्रत्येक उपसंचात समान वैशिष्ट्ये असणारे गटात अभ्यास विषयातील घटकांचे गट केले जातात.

अ) यादृच्छिक नमुना ब) शिस्तबद्ध नमुना

क) स्तरित नमुना ड) पुंज नमुना

35) Sampling is to select every ith item of on a list then it is called a _________.

A) Random sampling B) Systematic sampling

C) Stratified sampling D) Cluster sampling

यादीतील प्रत्येक ith घटक नमुना निवडणे याला .... म्हणतात.

अ) यादृच्छिक नमुना ब) शिस्तबद्ध नमुना

क) स्तरित नमुना ड) पुंज नमुना

36) ____________ is the least powerful level of measurement.

A) Nominal scale B) Ordinal scale

C) Interval scale D) Ration scale

.... हे मापनाचे सर्वात कमी सामर्थ्यवान आहे.

अ) अंक श्रेणी ब) दर्जा श्रेणी

क) खंड श्रेणी ड) नियंत्रित श्रेणी

37) The primary limitation of the interval scale is the lack of a _________.

A) Arbitrary zero B) Absolute zero

C) All the above D) None of the Above

खंड श्रेणीची प्राथमिक मर्यादा .... चा अभाव.

अ) अंदाजित शून्य ब) निव्वळ शून्य

क) वरील सर्व ड) वरील कोणतेही नाही

38) _______ is the extent to which a measuring instrument provides adequate coverage of the topic under study.

A) Content validity B) Criterion-related validity

C) Construct validity D) Total Validity

.... मध्ये अभ्यास विषयाच्या मापन साधनाचा पुरेसा समावेश होता याचे प्रमाण समजते.

अ) घटक वास्तवता ब) निकष संबंधी वास्तवता

क) रचना वास्तवता ड) एकूण वास्तवता

39 If measuring instruments provides consistent results then it is called as _______________ of instrument.

A) Validity B) Reliability

C) Practicality D) Accuracy

जर मापन साधन सातत्याने सुसंगत परिणाम देत असल्यास त्यास .... साधन म्हणतात.

अ) वास्तवता ब) विश्वसनीयता

क) व्यावहारिकता ड) अचूकता

40) What is a research design?

A) A way of conducting research that is not grounded in theory.

B) The choice between using qualitative or quantitative methods.

C) The style in which you present your research findings, e.g. a graph.

D) A framework for every stage of the collection and analysis of data

संशोधन आराखडा म्हणजे का?

अ) सिद्धांतात नसलेले संशोधन करण्याची पद्धत

ब) गुणात्मक किंवा संख्यात्मक पद्धत निवडण्याची पद्धत

क) संशोधन निष्कर्ष मांडण्याची उदा आलेख पद्धत

ड) प्रत्येक टप्प्यावर तथ्य संकलन व विश्लेषण करण्याचा आराखडा

41) "Internal validity" refers to:

A) whether or not there is really a causal relationship between two variables.

B) whether or not the findings are relevant to the researchers' everyday lives.

C) the extent to which the researcher believes that this was a worthwhile project.

D) how accurately the measurements represent underlying concepts.

'अंतर्गत योग्यता' म्हणजे –

अ) दोन चलामध्ये खरोखर कारण परिणाम संबंध होता का नाही

ब) संशोधनाचे फायदे दैनंदिन जीवनात सर्वसामान्यास उपयुक्त आहेत का नाहीत

क) संशोधकास सदर प्रकल्प किती प्रमाणात योग्य वाटतो

ड) किती प्रमाणात संकल्पनांचे मापन अचूकपणे केले जाते

42) An operational definition is:

A) one that bears no relation to the underlying concept.

B) an abstract, theoretical definition of a concept.

C) a definition of a concept in terms of specific, empirical measures.

D) one that refers to opera singers and their work.

परिचालनात्मक व्याख्या म्हणजे –

अ) अशी जी संकल्पनेशी संबंधीत नसते

ब) संकल्पनेची अमूर्त, सैद्धांतिक व्याख्या

क) संकल्पनेची विशिष्ट, व्यवहारनिष्ठ व्याख्या

ड) ऑपेरा गायक व त्याच्या कार्याशी संबंधित

43) The difference between a measure and an indicator is that:

A) measures are unambiguous quantities, whereas indicators are devised from common sense understandings.

B) indicators have a more direct relationship to the underlying concept than measures.

C) indicators are unmistakable quantities, whereas measures are subjective and value-laden.

D) measures are devised and then applied as if they were direct indicators of a concept.

मापक आणि दर्शक यातील फरक म्हणजे

अ) मापक हे स्पष्ट मात्रा असते तर दर्शक सर्वसामान्य समजूतीतून येतात

ब) दर्शकाचा संबंधित संकल्पनेशी मापकापेक्षा सरळ संबंध असतो

क) दर्शक हे अचूक मात्रा असतात तर मापक हे व्यक्तिनिष्ठ असते

ड) संकल्पनेचे सरळ दर्शक म्हणून मापक तयार करून वापरले जातात

44) Action research means

A) longitudinal research

B) An applied research

C) A research initiated to solve an immediate problem

D) A research with socioeconomic objective

कृतीशील संशोधन म्हणजे –

अ) दीर्घावधी संशोधन ब) व्यवहार्य संशोधन

क) तत्कालीन प्रश्न सोडवण्यास केलेले संशोधन ड) सामाजिक आर्थिक उद्दिष्टे असलेले संशोधन

45) What is the difference between a bar chart and a histogram?

A) Bar charts represent numbers, whereas histograms represent percentages.

B) A histogram does not show the entire range of scores in a distribution.

C) There are no gaps between the bars on a histogram.

D) Bar charts are circular, whereas histograms are square.

स्तंभालेख व पट्टीरेखाचित्र यात कोणता फरक आहे?

अ) पट्टीरेखाचित्रात संख्या असते तर स्तंभालेखात टक्केवारी असते

ब) स्तंभालेखात वितरणातील संपूर्ण व्याप्ती दर्शवलेली नसते

क) स्तंभालेखातील पट्टीमध्ये अंतर नसते

ड) पट्टीरेखाचित्र गोलाकार तर स्तंभालेख चौकोनी असतात

46) If there were a perfect positive correlation between two interval/ratio variables, the Pearson's r test would give a correlation coefficient of:

A) – 0.328 B) + 1

C) + 0.328 D) – 1

जर दोन चलात धनात्मक पूर्ण संबंध असेल तर पिअर्सनच्या चाचणीत सहसंबंध सहगुणांक .... असतो.

अ) – 0.328 ब) + 1

क) + 0.328 ड) – 1

47) What is the name of the test that is used to assess the relationship between two ordinal variables?

A) Spearman's rho B) Allergy

C) Cramer's V D) Chi Square

दोन क्रमवाचक चलातील संबंध अभ्यासण्यास कोणती चाचणी वापरली जाते?

अ) स्परमन ऱ्हो ब) अलर्जी

क) क्रॅमरचा व्ही ड) काय स्क्वेर

48) Setting the p level at 0.01 increases the chances of making a:

A) Type I error B) Type II error

C) Type III error D) All of the above

जर P पातळी 0.01 ठेवली तर .... शक्यता वाढते.

अ) प्रमाद प्रकार I ब) प्रमाद प्रकार II

क) प्रमाद प्रकार III ड) वरील सर्व

49) Snowball sampling is

A) All of the below

B) A form of convenience sampling

C) Not a random sampling approach

D) A method where the researcher makes contact with a small group of people and uses them to make contact with others.

स्नोबॉल नमुना म्हणजे –

अ) खालील सर्व

ब) सोईस्कर नमुना निवडीची एक पद्धत

क) यादृच्छीक नमुना निवड नव्हे

ड) ज्या पद्धतीत संशोधक छोट्या गटाशी संपर्क साधतो व त्यांचा इतरांशी संपर्क करण्यास वापर करतो

50) "Tuning of a scale increases in sophistication, so does the power of the scale". What is therefore the least powerful scale?

A) A nominal scale. B) An ordinal scale.

C) An interval scale. D) A ratio scale.

''मापनाचे ट्युनिंग वाढल्यास परिष्कृतता तसेच मापनाची क्षमता वाढते'' तर सर्वात कमी क्षमतेचे मापन कोणते?

अ) नाममात्र प्रमाण ब) क्रमवाचक प्रमाण

क) खंडीत प्रमाण ड) गुणोत्तर प्रमाण

⌘⌘⌘

Rough Work / रफ कार्य

Rough Work / रफ कार्य